

Ljute bitke na fronti pod Rimom se nadaljujejo

Zavezniki začeli ofenzivo s podporo bojnih letal. Premier Churchill napovedal zmago v operacijah za posest Rima.—Ruska armada zasedla Šepetovko, center železniških prog, ki vodijo v Rumunijo, staro Poljsko in Ogrsko. Čez dva tisoč Nemcev padlo v bitkah z Rusi na severni fronti.—Ameriški letalci spet napadli Frankfurt, nemško industrijsko in komunikacijsko središče.—Ameriške podmornice potopile dvanajst japonskih parnikov

Zavezniški stan v Neaplu. 14. febr.—Zavezniška sila je s podporo bojnih letal začela ofenzivo na fronti na južni strani Rima, se glasi uradni komuniké. Na drugem koncu italijanske fronte se zavezniki pripravljajo za bombardiranje samostana na gori Cassinu, katerega so Nemci spreminili v vojaško trdnjavo.

Komuniké pravi, da je položaj zaveznikov na fronti pod Rimom po petih dneh ljutih bitk zadovoljiv. Zavezniki so izvršili več napadov na naselbino Aprilijo, katere posest je bila trikrat izmenjana v zadnjih 24 urah.

(Po nacijah kontrolirana škan-dinavska častniška agentura poroča preko Stockholma, da od delki ameriške armade pod poveljstvom generala Marka W. Clarka naskakujejo glavne pozicije nemške pehote pri Apriliji.)

Nepotrjeno poročilo pravi, da je bil Rim bombardiran iz zraka. Bombe so padale na tuskolanski predel v bližini bazilike Santa Maria Maggiore.

London. 13. febr.—Premier Churchill je odgovoril kritikom zavezniških vojnih operacij na rimski fronti, zaeno pa je citiral osebn poročila zavezniških poveljnikov z zagotovili, da bodo bitke, ki zdaj divjajo, zaključene z zavezniško okupacijo Rima. "Nobenega vzroka ni za pesimizem," je dejal.

Neapel, Italija. 12. febr.—Zavezniška sila, ki je zasedla mostišča na ozemlju pod Rimom, je odbila silovite nemške naskoke na svoje pozicije. Naskoke so podpirali topniški oddelki in bojna letala z bombardiranjem zavezniških pozicij.

Britske čete so zavojevale v ljutih bitkah s sovražnikom pri Carroceti, ključni točki zavezniške fronte, deset milj severno od Anzije in šest milj od obrežja.

(Nemško poveljstvo je naznanilo okupacijo Carrocete, železniskega križišča.)

Šest nemških divizij in oddelki elitne garde napadajo zavezniška mostišča na zapadni in južnozapadni strani Cisterne.

London. 12. febr.—Ruska armada je okupirala Šepetovko, center železniških prog, ki vodijo v Rumunijo, staro Poljsko in Ogrsko. Ta je oddaljen le 60 milj od železnice Odesa-Lviv, po kateri nemška sila ob krivini Djepra dobiva orožje, strelivo in drugi bojni material. Šepetovka je bila glavna nemška zalagalna baza in trdnjava.

Poveljnik armade, ki je okupirala Šepetovko, je general Nikolaj F. Vatutin. Padec tega mesta je naznanil premier Stalin, ki je tudi odredil dvanajst salv iz 124 topov v Moskvi v znak proslave nove ruske zmage.

Šepetovka leži 25 milj vzhodno od predvojnje poljske meje in 115 milj severno od rumunske meje. Rusi bodo zdaj lahko raztegnili fronto v smeri Poljske in Rumunije.

Dvesto milj vzhodno od Šepetovke je levo krilo Vatutinove armade navezalo stike s četami druge ruske armade na ukrajinski fronti, ki je zasedla nadaljnjih deset vasi in naselbin ter zožila jeklen obroč okrog ostankov desetih nemških divizij. Na severni fronti je v akciji

Finska vlada pred odločitvijo

Rusko orožje bo
začrtalo mejo

Stockholm. Švedska. 12. jan.—Poročilo iz zanesljivega vira pravi, da se bo Finska umaknila iz vojne kot zaveznica nacističke Nemčije in da se je agitacija za sklenitev miru z Rusijo povečala kot posledica svarila ameriškega državnega tajnika Hulla, da bo Finska odgovorna za posledice, ki pridejo, če se bo še nadalje borila proti Rusiji.

Poročilo omenja možnost, da so člani finske vlade na svoji izredni seji razpravljali o umiku iz vojne.

Washington, D. C. 12. febr.—Rdeča zveza, glasilo armade, je opozorila Finsko, da bo rusko orožje začrtalo bodočo finsko mejo. Istočasno je govornik na moskovskih radiopostaji dejal, da je Budimpešta, glavno ogrsko mesto, na seznamu bombnega napada in da bo delila usodo s Helsinkom, ako bo Ogrska vztrajala v vojni proti Rusiji.

Nova vladna kriza v Boliviji

Dva člana kabineta
resignirala

La Paz, Bolivija. 12. febr.—Dva člana revolucionarne junte, ki je prišla na krmilo po uspešnem puču, ki je rezultiral v strmoglavljenju vlade predsednika Penarande, in tajnik te junte so resignirali. Poročila, da se pripravlja kontrarevolucija proti junti, niso potrjena.

Resignirali so Carlos Montenegro, poljedelski minister, major Alberto Taborga, notranji minister, in Augusta Cespedes, tajnik revolucionarne junte. Mnenje prevladuje, da bodo nadaljnji člani vlade odstopili.

Vlada se je odločila za zasego vseh oisčnih firm v Boliviji, se glasi naznanilo. Denar, ki ga dobi z zasego, bo "zamrznjen" v centralni banki. Oisčne firme postanejo lastnina bolivijske vlade.

Rusija sklene pogodbo z Bolgarijo

Stockholm. Švedska. 12. febr.—List Dagens Nyheter je dobil poročilo iz Budimpešte, Ogrska, da bosta Rusija in Bolgarija kmalu sklenili trgovsko pogodbo. Politični krogi v Sofiji upajo, da bo sklenitev pogodbe rezultirala v izboljšanju odnosa med državama. Bolgarija je v vojni z Veliko Britanijo in Ameriko, ne pa z Rusijo, s katero še vedno vzdržuje diplomatske odnose.

Wallace predlaga kontrolno uposlitve

Milwaukee, Wis. 12. febr.—Podpredsednik Henry A. Wallace je v svojem govoru v tem mestu predlagal ustanovitev posebnega federalnega odbora ali komisije, ki naj bi bila takoj na delo v interesu splošne blaginje v povojni dobi. Glavna naloga naj bi bila kontrola uposlitve, da bo sleherni vojak, ki se vrne v civilno življenje, dobil delo. Odbor ali komisija naj bi tvorili reprezentantje vlade, delavskih unij in organizacij delodajalcev.

Nase argumente bomo predložili zamerškemu ljudstvu na jugu delovnih skupin," je dejal. "Izjavljam, da bomo podvojili na-

POLJSKI PRE- MIER ODLOŽIL OBISK AMERIKE

Nobenega izgleda za iz-
ravnavo spora
z Rusijo

PREMEŠANJE POLJ- SKE VLADE

London. 12. febr.—Stanislav Mikolajczyk, predsednik poljske ubežne vlade, ki je nameraval odpotovati iz Londona v Washington, da konferira s predsednikom Rooseveltom in državnim tajnikom Hullom, je odložil odhod. Vzrok odločitve ni omejen.

Možno je, da bo Mikolajczyk odpotoval v Ameriko v zadnjih dneh tega meseca ali v prvih dneh marca. Pred odhodom bo konferiral s premierjem Churchillom in zunanjim ministrom Edenom.

Vesti iz Moskve dokazujejo, da so se vsi dosedajni napori glede izravnavo spora med poljsko vlado in sovjetsko Rusijo izjalovili. Ta je nastal, ko je poljska vlada pred nekaj meseci ponovila nacističko trditve, da so Rusi poklali čez deset tisoč poljskih častnikov in vojakov v Katinskem gozdu pri Smolensku v času sovjetske okupacije poljskih pokrajin. Nedavno zaključena preiskava je ugotovila, da so Nemci poklali Poljake.

Voditelji sovjetske Rusije so ponovili svoje stališče napram poljski vladi. Slednja mora priznati takozvano Curzonovo linijo kot mejo med Poljsko in Rusijo. Naglasili so tudi, da se ne bodo pogajali s sedanjo poljsko vlado, o kateri trdijo, da ne reprezentira poljskega ljudstva.

Poljska vlada je apelirala na Veliko Britanijo in Ameriko za posredovanje, toda apel ni dobil zadovoljivega odziva. Obe sta namignili, da ne bosta izvajali pritiska za reorganiziranje poljske vlade. Moskva je čula razumeti, da ne mara imeti nobenega opravlja s to vlado.

Ako se bi Poljska in Rusija sporazumeli, bi bila omogočena sklenitev pakta, ki bi vključeval tudi Čehoslovakijo in Veliko Britanijo. Ideja nima podpore ne v Rusiji in ne Čehoslovakiji, ki sta pred nekaj tedni podpisali pogodbo vzajemne pomoči.

Predsednik unije opazil klavniške družbe

Chicago. 12. febr.—Lewis J. Calrk, predsednik unije klavniških delavcev, včlanjen v Kongresu industrijskih organizacij, je udaril po klavniških kompanijah in jih obdolžil, da nizke plače in nezmožni delovni pogoji, ki jih vzdržujejo, so povzročili krizo delovne sile in s tem pomanjkanje mesa. "Člani unije morajo delati 70 do 90 ur v tednu, a kljub temu ne zaslužijo dovolj za vzdrževanje dostojnega življenjskega standarda," je dejal. "To je vzrok, da zapuščajo klavnice in iščejo delo v drugih industrijah."

Stavka v čikaških livarnah končana

Chicago. 12. febr.—Stavka v 25 livarnah, ki izdelujejo material za armado in mornarico, je bila končana. Oklicana je bila zadnji ponedeljek in znak protesta proti vojnemu delavskemu odboru, ki je zavrnil zahtevo za zvišanje plače za šest centov na uro. V stavki je bilo zavojevalnih čez dva tisoč delavcev, članov unije Ameriške delavske federacije.

Domače vesti

Nov grob v North Chicago. North Chicago. — Dne 22. jan. je tukaj umrla Marijana Kutzler, roj. Roat, stara 56 let. Zapuška moža, tri sinove (eden pri vojakih), dve hčeri, mater, dva brata, sestro in pet vnukov.

Is Californije. Sacramento, Cal. — Dne 27. jan. je tukaj umrl John Jenić, ki zapuška ženo, sina in hčer. — V Eureka, Cal., je 29. jan. umrl Jos. Šajn, star 52 let in rojen v Knežaku pri Starem trgu na Krasu. V Ameriki je bival okrog 30 let in umrl je za pljučnico.

Čikaška vest. Chicago. — Dne 5. t. m. je v bolnišnici umrl George Husić, star 48 let in rojen v Adlešičih v Beli Krajini. V Ameriki je bil 30 let in zapuška ženo, štiri sinove in pet hčera.

Is Clevelanda. Cleveland. — Dne 7. t. m. je v bolnišnici umrl Jos. Krajcar, star 18 let in rojen tukaj. Zapuška starše in dve sestri.

Smrtina nesreča v Kanadi. Lafleche, Sask., Kanada. — Pred dnevi se je na farmi v tukajšnji okolici smrtno ponesrečil Martin Bogataj, doma od Kamnika na Gorenjskem. Padel je z voza, ko so se mu konji splašili in obležali je na mestu mrtev. Bil je samski in tukaj je bival 31 let. Nekje v Združenih državah ima sestro.

Publicista. Chicago. — Magazine Life in Collier's sta zadnji teden prinesla članek o razmerah v Jugoslaviji, ki ga je spisal Stojan Pribečević.

Japonci mučijo ameriške civiliste

Švica izročila protest tokijski vladi

Washington, D. C. 12. febr.—Ameriška vlada je izrekla obdolžitve, da je velika večina ameriških, filipinskih vojnih ujetnikov in civilistov podlegla mučenju v japonskih taboriščih. Samo v enem japonskem taborišču je umrlo 22.200 Američanov in Filipincev v prvih mesecih ujetništva.

Državni department je predložil seznam žrtev japonske brutalnosti in bestialnosti sodišču svetovnega mnenja z objavo vsebine ostrega protesta, ki je bil ta teden izročen tokijski vladi po švicarskih diplomatih v imenu Amerike. Seznanj vsebuje detalje obtožb proti Japoncem, ki so bile objavljene pred enim tednom skupno z naznanilom in protestom, ki je bil poslan tokijski vladi.

Protest potrjuje povesti o japonski bestialnosti. Državni department je razkril, da se še 13.000 ameriških vojnih ujetnikov in okrog 10.000 civilistov nahajajo v japonskih taboriščih. Med žrtvami japonske bestialnosti je bil polkovnik Lloyd Biggs iz East Peorije, Ill., katerega so Japonci ustrelili, ko je skušal pobegniti iz ujetniškega taborišča. Dva druga ameriška častnika sta bila obglavljena.

Edward R. Stettinius, pomožni državni tajnik, je izjavil, da tokijska vlada doslej še ni odgovorila na ameriški protest proti mučenju ameriških vojnih ujetnikov in civilistov, ki se nahajajo v taboriščih.

Avtni delavci vztrajajo v stavki

Chicago. 12. febr.—"Divja" stavka se traja v tovarni Automatic Transportation Co. v znak protesta, ker je kompanija odbila apel za pogajanja. Stavko je oklicala avtna unija CIO, ki je rezultirala v ustavitvi produkcije. Čez 700 delavcev je zavojevalnih v stavki.

Jeklarska unija ustanovi sklad

Veterani bodo delež-
ni zvišanja plač

Pittsburgh, Pa. 12. febr.—Jeklarska unija, včlanjena v Kongresu industrijskih organizacij, je predlagala ustanovitev sklada do \$30.000.000 za jeklarske delavce, svoje člane, ki služijo v armadi, in da ti, ko se vrnejo v civilno življenje, morajo dobiti delež od zvišanja plač, katere odobri vojni delavski odbor.

Odbor za mezde in smernice unije, katere ima okrog 800.000 članov, je soglasno sprejel resolucijo z navodili uradnikom unije, naj predlože načrt vojnemu delavskemu odboru.

Načrt med drugim določa, da sleherni delavec, uposlen v jeklarski industriji, prispeva \$20 v sklad od vsote zvišanja plače, katere odobri vojni delavski odbor. To vsoto naj odtrgajo jeklarske kompanije od plače posameznega delavca.

Unija vodi sedaj kampanjo za zvišanje plače za 17 centov na uro vsem delavcem in garancijo minimalnega tedenskega zaslužka. Ta zahteva je sedaj pred vojnimi delavskim odborom v svrhu odločitve.

Badoglio dobil upravno oblast

Protizidovske
odredbe
razveljavljene

Neapel, Italija. 12. febr.—Zavezniki so podelili administracijsko oblast vladi premierja Badoglija v južni Italiji, Siciliji in Sardiniji pod pogojem, da morajo biti vsi uradniki administracije njim naklonjeni. Zavezniki niso dali nobenega zagotovila, da ostane rožim Badoglija in kralja Viktorja Emanuela na krmilu po okupaciji Rima.

Zavezniki se niso obvezali glede podpiranja sedanje italijanske administracije in vzeli so na znanje Badoglijevo zagotovilo, da bo izročil oblast drugi vladi, če bo italijansko ljudstvo to zahtevalo po osvoboditvi Rima.

Prenos administracije pod črto, potegnjeno od Salerno do Barija, je naznanil general Frank N. Mason • Macfarlane, podpredsednik zavezniške kontrolne komisije. Doslej je Badoglijeva vlada upravljala le južni del province Apulije na konici pite italijanskega škornja, vse druge pokrajine južne Italije in Sicilija pa so bile pod kontrolo zavezniške vojaške vlade.

General Mason-Macfarlane je prejel naznanil razveljavljanje vseh protizidovskih dekretov iz drugih rasnih restrikcij, katere je uveljavil Mussolinijev fašistični režim v Italiji. Židom bodo vrnjene vse civilne in politične pravice.

Ameriška pomoč itali- janskim civilistom

Washington, D. C. 12. febr.—General J. H. Hilldring, direktor civilnih zadev v generalnem štabu, je dejal, da je Ameriška potrošila \$21.000.000 za pomoč civilistom v Italiji in Siciliji od julija preteklega leta, ko je bila Sicilija invadirana. On je nastopil pred senatnim odborom za zunanje zadeve, ki vodi zaslišanje o resoluciji glede ameriške udeležbe v upravi za pomoč in obnovo,

ANGLEŽI POMA- GAJO TITU V BOJU PROTI NEMCEM

Vojaške enote se izkr-
cale na otoku Hvaru

STIRI NEMŠKE LA- DJE POTOPLJENE

London. 12. febr.—Britske vojaške enote so se izkrcale na dalmatinskem otoku Hvaru in začele prve operacije proti nemški sili na jugoslovanskem ozemlju. Maršal Tito, poveljnik jugoslovanske osvobodilne armade, je naznanil, da so se enote pridružile partizanom in da se zdaj skupno bore proti Nemcem za kontrolo otoka.

Hvar, 40 milj dolg otok, leži 25 milj južno od Splita, dalmatinske luke, na invazijski črti Jadranskega morja. Izkrcaje britskih vojaških enot na tem otoku je morda uvod v zavezniško invazijo Balkana.

Nemški pomorščaki so po okupaciji otoka Brača na severu invadirali Hvar pred dvema tednoma. Otoka štita dostope do Splita in možnost je, da bosta postala važna točka za zavezniško silo, kadar se bo odločila za invazijo Jugoslavije.

Titova armada dobiva bojni material od zaveznikov na Hvaru, kamor prihaja iz Italije preko Jadranskega morja. Radio Svobodna Jugoslavija poroča, da britske vojaške enote vodijo uspešne operacije proti Nemcem v bližini Belega Groblja na Hvaru.

To je prvo naznanilo o dejanski udeležbi britskih enot v operacijah na strani partizanov proti Nemcem, dasi je znano, da se več britskih častnikov nahaja v glavnem stanu maršala Tita.

Maršal Maximilian von Weichs, poveljnik nemške sile, se trudi v naporih, da vzdrži komunikacijske zveze v notranjosti Jugoslavije. Ljute bitke so v teku med partizani in Nemci na vseh jugoslovanskih frontah, zlasti v zapadnih krajih Slovenije in Hrvaške. Nemška sila v zapadnem delu Hrvaške je bila ojačana.

Komuniké pravi, da so britski torpedni čolni napadli in potopili štiri nemške jambašnice v bližini Šibenika, severno od Hvara.

Filmski igralec Chaplin obtožen

Hollywood, Cal. 12. febr.—Filmski igralec Charlie Chaplin je bil po federalni veleporoti obtožen kršenja Mannovega zakona in zarote z namenom kršenja civilnih pravic Joane Barry, ki ga je obdolžila, da je oče njenega otroka. Veleporota je obtožila tudi prijatelje igralca sodelovanja v zaroti. Ti so policijski sodnik Charles Griffin v Beverly Hillsu, policijski kapetan W. W. White, policijski poročnik Claude Marple, policijska oskrbnica Jessie Reno, Thomas Durant in Robert Arden. Če bo Chaplin spoznan za krivega, mu preti maksimalna kazen 23 let zapora in plačitev \$26.000. Ker ni ameriški državljan, mu preti tudi deportacija.

London predlaga zvezo med republikanci in demokrati

Knoxville, Tenn. 12. febr.—Alf M. Landon, bivši governor Kansasa in predsedniški kandidat republikanske stranke l. 1936, je v svojem govoru v tem mestu predlagal zvezo med republikanci in demokrati, ki naj bi pognala Roosevelta iz Bele hiše, če bo ponovno kandidiral za predsednika. Landon je apeliral na vse "prave" demokrate, naj obrnejo hrbet Rooseveltu in se pridružio republikancem.

